

ՀԱԿԱՏԱԳՐԻ ՓՈԽՆԸ ՎՐԱՅ

(ԳԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ)

1927 — ՍՕՏԻԱ

891.99

Պ-69

ԶԱՐԵԶ ՊԼՊՈՒԼ

0 2 / 1 1 0 7

891.99

7-69

1/1

20 NOV 2011

ՃԱԿԱՏԱԳՐԻ ՓՈՒԾԻՆ ՎՐԱՅ

(Բ Ե Ր Թ Ո Ւ Ա Մ Ն Ե Ր)

1927

22.07.2013

54178

1999 9000-1-

ՓՇԵՂԷՆ ԹԱՌ

Յ. ՏԵՎԷՃԵԱՆԻՆ

Փշեղէն քա՛ն, որուն վրայ
Կը կախուի սիրս աշխնազանգ,
Եւ ուր՝ երգքս մտկաւանկ
Տրտում, ^տխտոռ վարդ մը կ'ըլլայ:

Կրակէ կամու՛րջ, ուսկից՝ այսօր
Ասեմ՝ խոցուած կ'անցնի հոգիս.
Օգրա՛ն, որ միշտ էր քեզ գիտ
Մէյ մը կեանքին, մէյ մը մահուան:

Դուն սանդուղն ես ձիգ ու անհուն.
Երկինքն ի վեր զացող նամբայ.
Դու վրայեղ՝ քալ քալ ահա
Կը մերձենամ աստուածներուն:

3655-2004

ՏԱՂ՝ ԱՌ ՈՒՐԱՒՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութիւն, քեզի այնքա՛ն չեմ նանչնար
Որ՝ օր մ'երե նամբուս վրայ յայտնուիս
Ասպնջական ու ժպտաւորքն ու խոնարհ,
Ու փղոսկրե պալատիդ մեջ սանիս զիս,

Զգամ գուցէ քե սանիքիդ տակ շառայլ
Կը փռուի հպարտութիւնս՝ ակամայ,
Ու մեծասան հոյս սեղանեդ՝ հոգիս ալ
Շփոք՝ գոնէ փռուր մ'ուսել չի կրնա՛լ:

Զգամ նոյնպէս քե վանդակիդ մեջ ոսկի
Բանտարկեալ մ'եմ ու քեւերքս կը ջարդուիմ,
Ու կը մարի շուրթիս քրքումն ալ երգի:

Եւ, այն առեմ, գուցէ փնտռեմ լալագին
Անեղբուրիւնն յաւերժական իմ ցաւիս,
Ու քսեմ քեզ.— Ա՛յս, ինչո՞ւ հոս բերիր զիս...

ՄԱՅԸ

Բ. ԹԱՇԵԱՆԻՆ

Օր մը, եկաւ Մահն ու արհ'ս նայեցաւ.
Կը մեռնէին հոն հրազներս ջախջախ,
Մինչ անոնց բով դեռ պահակ Յոյս մը խիզախ
Կը շնչէր ու կ'սպառնար: Ու Մահը՝ պաղ
Ու ս'էլ քրքիջ մ'արձակելով՝ լու'ն փախաւ:

Օր մը, եկաւ Մահն ու արհ'ս նայեցաւ...

ԱՆՈՅՇ ՀՐԻՏԱԿ

Սիրս բարձիկ մըն է անէր,
Ուր՝ Սէր մ'անցեալ-բոյր կապուսակ.
Իր ասեղներն է խօրխրբեր.
Ու կ'արիւնի սիրս անոնց տակ:

Այդ ասեղներն—անոյշ հրիտակ—
Ես կը կրեմ գուրգուրանով,
Եւ անոնց խոր խոցերուն տակ
Հեզ ու յօժար կ'ըլլամ գինով...:

ՄԵՌՆՈՂ ԿՆՈՋ ՄԸ ԵՏԵԻՔՆ

Ո՛վ դժբախտ կին, զոր, աւա՛ղ, մահը զարկաւ
Նախանձելով բոյնիդ ոսկի գեղգեղին,
Հանգչե՛ անդորր աստղերուն գոգն անզրբաւ,
Ու ժպտե՛ հոն որ ձագերդ հոս խաղաղի՛ն:

Զի քու ձագերդ ինկան քռչիլ չսորված:
Կիսաս ձգած երգովդ օրե՛կ՝ զանոնք յար,
Ու եղի՛ր ակն՝ ուրիշ հոսի քող Աստուած՝
Անոնց մանուկ հոգիներուն մեջ պայծառ:

ՍԻՐՈՒՀԻՍ

Ա.

Իր անկողնին մեջ քաղար,
Ինչպէս ծաղիկ մը բուսե
Կը քնանայ. շունչն յամպար
Լուսինն՝ հեռուն՝ կը դիւթէ,

Որ վար կ'իջնայ՝ սիրաւոր
Թիթեռ մ'իբրեւ, գողունի,
Ու բաժակին մեջ անոր
Խենդենալով կը մեռնի:

Բ.

Դրամ համբոյրն իր հեղուկ՝
Հակօթին, Երազն հիւր, անհուն՝
Լսեց հուսկ ճիշդ ցայգուն
Ու հեռացաւ անօրօնկ:

Արդ, հիասքափ ու լռին
Ան կ'արքննայ, աչքն՝ հեռուն
Կը հաճեղիպի աստղերուն,
Որոնք շլացած կը փախչին...

Գ.

Իր խուցին մէջ՝ ուր մեռաւ
Յայգը մոմին հետ լուսնի,
Կ'աղօթէ Ան. աչքն իր սեռ
Վերն՝ Աստուծոյ կը հասնի:

Որ ծեր հոգւոյն մէջ, արբօի,
Կ'զգայ սարսուռ մը լռիկ,
Ու կը նետէ համբոյրն իր
Փունջ մ'արեւի հետ ծաղիկ:

*
* *

Այսպէս, ժպիտդ վնիս
Պլպրլայ իո՛ղ, արիւնի՛
Կանթեղին մեջ ծիրանի
Շրթունքիդ :

Ու, լուսարար իմ հոգիս,
Ո՛վ սիրունիս, լեցնե՛ յար
Կանթեղիդ մեջ՝ իւղն աննադ
Համբոյրիս . .

ԱՌԱՒՕՏ

Երբ օրն հազիւ բացաւ աչքերն իր զինով,
Խոյս տուե՛ր եր դիցունի ցալզն իր ծոցէն՝
Երակներուն անոյժ — աստղեր բոցեղէն —
Հուսկ շիբերն ալ անոր սիրտը քափելով :

Ու հարբած ա՛լ այս վայելէն հեծազին,
Մտուի մեջ՝ որ իր ֆրօնէն է առաս,
Յուշիկ ելաւ Այլն՝ իբր արփայ մը հպարտ,
Ու զգեցաւ լոյս պատմունանն արեւին :

ՅՈՅՍԻՍ

Բուռքն այսպէս, փորորկոս՝
Ո՛վ իմ Յոյսս, նուազե՛.
Որ չի լսեմ՝ կրակե
ձիւն իմ հոգւոյս՝ մահուան մօտ:

Կախարդե՛ զիս ալեյոյզ
Նուազիդ տակ ու խաբե՛,
Որ չիմանամ ես, բաբե՛,
Յանկարծ փլչիլն իմ հոգւոյս:

ԽՐԱԽՃԱՆՔՆ Է ԻՐԻԿՈՒԱՆ

Ներա՛նք, հոգի՛ս, ծովի անձիւր հնձանիւն
Ուր կը բամուխ արեւն ողկոյզ առ ողկոյզ.
Խրախնանքն է իրիկուան որ խանդաղին
Կը ձենէ մեզ իր գիւնիին ոսկեհոյզ:

Կը նուազէ հովն եւ ալիքներն արբեցած՝
Աղջիկներու պէս կը պարեն տարփաղին.
Նե՜սէ՛ ցաւերդ ուսեղ, հոգի՛ս, պահ մ'յանկարծ
Յանձնուե՛լու համար այս լոյս ծփանքին:

Ի՛նչ հարկ մեզ երբ հաչիւնի մեջ անամօր
Կը շնացնեն Սերն՝ աղմուկները դուրսի.
Մենք եկեր ենք ինչպէս ուխտի մը ծանօթ՝
Ծովի՛ն ուրկէ քաղցրութիւն մը կը հոսի:

Ալիքներն, հոս, մասնուակեն պիտի քեզ
Կարմիր արիւնն յաղթահարուած արեւին.
Հեղուկովն այդ պիտի շրջներդ օծես,
Որոհք կեանքին լոկ մալեխնդն քմայեցին:

Ու բաժնուիս երբ կոչուցենք իրիկուան՝
Պարպած լոյսին վերջին բաժակը վնիս,
Պիտի զգա՛ս, հոգի՛ս, որ մասն աստուածեան
Կ'իշնէ քրքուալ ջիղերուն վրայ քմարիդ...

7000-2004
3655-5596

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՀՈՎՈՒՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Հովն իրիկուան սիրախաւար՝ կը տեսնե՞ս
Ի՞նչպէս կու գայ բլուրներու ճամբէն բիլ՝
Սրնգահար ու քափառկոտ հովուին պէս՝
Իմ պարտեզիս փափկութեան հետ համբուրուիլ:

Ու կը տեսնե՞ս, ի՞նչպէս արեւն է խոնջեր
Լայն միջոցին մէջ քեւէն կառնք իր մեծ,
Ու կ'եսապէ՛ որ ա՛լ սրբէ քիւրսն իր ջեր՝
Լեռն հեռաւոր շրուհներով ծաղկայեղց:

Եւ ինչպէ՛ս մութն ահա—պարման սեւայօն—
Մեջքը լեցուն աստղով—խնձոր երկնքի—
Կը մերձենայ ու կը բերէ իբր ձօն
Բուրումնաւետ մեր հողին մօտ երկունքի:

Եւ, արդ, ի՞նչպէս իմ հոգիս ալ վարարուն
Համբոյրիդ լոյծ լիալուսնին տակ բարի,
Ո՛վ Սիրսկանս, ալիքներովն իր անհուն
Քու հոգիիդ լոյս եղբրքին կ'երկարի...

ՅԱՔՈՒՆ ԱՐՑՈՒՆՔ

Թող չի տուի որ հոսի
Այս շիր մ'արցունքն հրակայծ,
Վախճալով որ կը խուսի
Զայն ինձ տուող Յուսն, յանկարծ:

Զայն կ'ընդունիմ երկիւղած
Խաչելութեանը վերեւ
Իմ որք սրտիս՝ իբր առկայծ
Լոյս կամ ալօրբ մը քերեւ:

Անոր տուքին տակ պայծառ
Կը ննջե սիրսս իմ՝ գինով,
Ու կ'զգամ քե յամբար
Կ'անմահանայ սիրսս անով...

ՔՈՒ ԱՅԴ ՄԱՏՆԵՐՈՎ

Քու այդ բարակ մասներով
Օր մ'ինձի Յոյս կարեցիր,
Երբ կուլար սիրս խոռով
Ինչպէս տրեւ մ'հողմացիր:

Քու այդ անոյշ մասներով
Սաղն հոգիիս լարեցիր,
Եւ քոյլ տուիր որ՝ զինով՝
Դիւրեմ աստղերն լսկ անձիր:

Քու այդ երազ մասներով
Սանդուղ մ'ինձի կանգնեցիր,
Ուսկից ելայ երգելով
Փառփա գահոյքը կարմիր:

Եւ այդ կախարդ մասներով
— Գամերու պէս բունակիր—
Ո՛վ կին, ո՛վ կին, Բեհալով՝
Օր մ'ալ հոգիս խաչեցիր...:

ԱՅՍ ԻՐԿՈՒՆ

Հովիկներ կը դառնան ցաւագին ճիչերով
Հեռակայ լեռներէն՝ ուր արեւն է գացեր
— Գանազուրկ ինքնակալ — եւ յուսնաւ ու խռով
Անգունդէ մ'յեղակարծ ինքզինքն է վար նետեր:

Իմ երգերս կը դառնան — սեւազգեստ աղջիկներ —
Շեծելով կուրծքերնին, հերարձակ ու մրռալլ,
Կը դառնան իմ սիրտէս, ուր իմ Սերս է մեռեր
Դիցանոյ՛ց երազի մ'նետ հազիւ խօսեցեալ:

ԱՆՁՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Զու՛ր բեզի դեմ քնով զեցայ. դուն եղար
Թյժն աննուան, որուն առջեւ, այս անգամ,
Իմ խօլական պայքարներէս վերջ կ'իյնամ
Հպարտօրէն պատուած հակաքա պայծառ:

Ընկնեցիր զիս, բայց իմ հոգիս տարի դուն
Զարմանալի դիւցազնութեանց. պայտեցիր
Շանթով նմոյզն ըմբոս արիս, ու կարմիր
Եիղն մը դրիր կուրծքիս վերին քով հոսուն:

Ո՛վ Յաւս. ո՛վ Յաւս, այսօր, պարտուած՝ բեզի՛ եմ,
Քու մեծ կամքիդ ա՛յ հպատակ մ'անտէրունչ
Ու ետեւեդ պիտի գամ ես ու խմեմ

Կլափեղ ծորող քոյնն՝ հեղ մըն ալ. չեմ վախճար
Նոյն իսկ Մահեն. զայն ես կրնամ անհրաժեշտ
Օր մ'ընդունիլ՝ որպէս քե հիւր մը քուսառ...:

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱԶԵՐ

Վ. ԹԵՔԵՆԱՆԻՆ

Ճերմակ մազե՛ր, ձիւն ծաղիկնե՛ր որ կը ծլիք
Բարձունքին վրայ իմ գանկիս,
Գերեզմանի կձու հոսով՝ աւասի՛կ
Կը լեցնե՛ք իմ հոգիս:

Ու ես յենած մտածումի մը հզօր՝
Կ'արձակեմ հիշ մը, բաբե՛հ,
Ու կ'արտասուեմ. Գարունի մեջ՝ անսովոր
Աս ի՛նչ ձիւնի տարափ է:

Ինչո՞ւ եկաք զիս ծերացնել այսօրն շուրջ,
Սառիլ տանջուած գլխուս վրայ.
Պիտի գայ ինձ այց տալ երազս կայոյս
Եւ գուցէ զիս չը նանչնայ:

Կլափեղ ծորող քոյնն՝ հեղ մըն ալ. չեմ վախճար
Նոյն իսկ Մահեն. զայն ես կրնամ անհրճունջ
Օր մ'ընդունիլ՝ որպէս քե հիւր մը քուտա...:

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱԶԵՐ

Վ. ԹԵՔԵՆԱՆԻՆ

Ճերմակ մազե՛ր, ձիւն ծաղիկներ՝ որ կը ծլիք
Բարձունքին վրայ իմ գանկիս,
Գերեզմանի կծու հոտով՝ աւասի՛կ
Կը լեցնեք իմ հոգիս:

Ու ես յեղած մտածումի մը հզօր՝
Կ'արձակեմ ճիշ մը, բաբե՛,
Ու կ'արտասուեմ. Գարունի մեջ՝ անսովոր
Աս ի՛նչ ձիւնի տարափ ե:

Ինչո՞ւ եկաք զիս ծերացնել այսօրն շուրս,
Սառիլ տանջուած գլխուս վրայ.
Պիտի գայ ինձ այց տալ երազս կայոյս
Եւ գուցէ զիս չը նանչնայ:

Ձեր արմատէն այնպիսի՝ ցուրտ մ'անձամօք

Հոգիիս մէջ կը կաքի՝

Որ՝ կը վախնամ, կը վախնամ քե այս անօրն
Յանկարծ, գիշեր մը, նաքի՝

Ճերմակ մազե՛ր, ձիւն ծաղիկներ, որ կը ծլիք

Բարձունքին վրայ իմ գանկիս,

Գերեզմանի կծու հոտով՝ աւասիկ

Կը լեցնեմ իմ հոգիս...

ՀԻՆ ՍԷՐ

Ո՛վ Սէր, ահա դուն կ'երեւաս ինձ հեռուն
Ձեռքիդ՝ կրակէ փունջ մ'Անցեալէս. կը ժպտիս
Ինչպէս բոռնիկ մը կը ժպտի իր պապուն,
Եւ ընդ առաջ կը վազես: Եւ իմ հոգիս

Ներողամիտ՝ այն վերքերուն համար խոր
Զոր դուն տուիք եւ զինք սակաւ հասցուցիր,
Իր անդունդէն կը դիտէ ինք խելացնոր,
Եւ կ'ընդունի զերդ հառազայր մը անձիր:

Ու կը կանչէ շուրթիդ ոսկի կարկաչին՝
Պահ մ'ըմպելու համար անցեալն իր՝ հոնկէ.
Կ'ուզէ փարիլ, բայց թեւերն իր կը փլչին,
Եւ, յուսահատ, անհուն ճիչ մը կ'արձակէ...

ՀԱՄՐ ՑԱԻ

Դեմ դիմաց գալ, օր մը, յանկարծ, Անոր հետ
 Զոր ասեմօք սիրեր եիր լուեկայն,
 Եւ զգալ որ կը փրփի բան մ'հոգիեդ.
 Բայց չի կրնա՛լ յայտնել զայն:

Ու չի տանիլ ձեռքն իր կուրծքիդ, մեկ բալետ,
 Յոյց տալու վերքն իրմե բացուած խորախոր,
 Եւ պզտիկ սիրտդ որ բեւեկուր կը տրտի.
 Ու չի հեծե՛լ բառ մ'Անոր:

Ու չ'ըսել քէ այլեւս այս ցաւն է եւե՛լ
 Եւ մխուած սուրն հանել արեղ՝ անհնա՛ր...
 Թերեւեալու համար գալսուկ արտասուել
 Ու հեռանա՛լ յամբար:

ԽԻՂՃ

Յանկարծ, Բովիկդ հոսած արցունքն իր յիշե՛լ.
 Սասկուրեմեն հալած իր ցաւն անտանձան.
 Եւ աչքերէն կաթկրող բառը զղջման՝
 Քեզ լիւե՛լուն անյուսութեան մեջ անել:

Ու միտք բերել այն կտուկ խօսքը դժնե
 —Հպարտութեան ժայռէն փրցուած կոտ մը քար—
 Զոր նետեցիր իրեն՝ երբ ան կը դողար
 Արտասուագին հայցելէն յոյս մը քննէ:

Եւ, այս պահուս, տարիներ վերջ, զգալ որ
 Դեռ այս արցունքն հոգիիդ մեջ կը մնայ,
 Կը պեղէ զայն, հետզհետէ կ'անհուննայ
 Սպառնալով զքեզ խեղդել օրէ օր...

ՕՐ ՊԻՏԻ ԳԱՅ...

Օր պիտի գայ — կը մտածեմ — որ յանկարծ
Ան՝ իր տիրոջ քեւերուն մէջ կրակէ,
Հին տեսիլքի մ'յայտնութենէն կախարդուած՝
Անգիտօրէն պիտի աչքերը փակէ:

Պիտի զգայ որ կուրծքին վրայ կը փլի
Ուրիշ հակաս մը վեհագոյն եւ պայծառ,
Եւ կը բանայ համբոյր մ' — ոսկի բանալի —
Անցեալի տուփն եւ իր գանձերը զոհար:

Իրեն այնպէս պիտի գայ որ կը հոսի
Նուագելով՝ շունչ մ'հոգիին մէջ բիւրեղ,
Եւ կը տանի Զինք ոլորտները լոյսի:

Եւ նոր տիրոջ բազուկներուն մէջէն նեղ
Պիտի տեսնէ իր հին սիրածն հեռակայ՝
Դեռ, արտին մէջ իբրեւ՝ մխուած գամն հսկայ:

Եւ, խղճահար, պիտի գաղտուկ հեկեկայ...

ԿԱՐՕՏԻ ԿՏՈՐ

Պզտիկ կտոր մը կարօտի
Տժգոյն էջ մը լռիկ լիւում՝
— Հեղ մը երգուած հին մեղեդի՝
Կը հանդիպի ինծի յանկարծ:

Եւ նուրբ հայտնի Յիսասակի
Ձայն կը զարնէ արտիս վրայ.
Կը հեծեծէ, կը փոթորկի
Եւ անցեալիս լեզու կու տայ:

Ու կը տեսնեմ որ քիչ առ քիչ՝
Այդ փոքրիկ էջը սիրական
Կը պարզէ ինձ դեմքն ամոքիչ,
Օր մը՝ սիրուած այն աղջկան,

Որուն շրթունքն իմ շրթներէն
Կախուած՝ ողկոյզ մ'եր քաղցրահամ.
Որուն՝ ես քաղցն ունիմ նորէն.
Եւ, տղու պէս, կը հեծկլամ:

ՃՐԱԳ

Այս լոյսին մէջ, իմին հոգիս
Շրջապատող այս ծաւալուն
Յորձանքին մէջ, երբեմն, իսկոյն,
Միտքս կ'երթայ փոքրիկ ճրագիս:

Օր մը, վառուող այն շաւ մաքուր
Քաղցր բոցին՝ համբուս վրան
Որուն՝ սիրս կ'ըլլար սեղան,
Որուն՝ շուրթս իւղ կը հեղուր:

Կը մտածեմ այն մտերիմ
Ծիլ մը լոյսին, եւ կ'զգամ որ
Ոսկեհեղեղ այս ծովիս խորն
Հետզհետէ կը կորսուիմ...

ԱՇՈՒՆ

Վ. ԹԱԹՈՒԼԻՆ

Աւագանիս վրայ հակած
Կը հազայ կոյս մ'անհրական,
Եւ իր ձայնէն կը դողողան
Ծաղիկներս իմ նրբազգած:

Ու հեզ, տգոյն, բախժագին՝
ձակեթն պսակն ան կը փակէ,
Որուն վարդերն՝ ա՛լ գուրկ կրակէ՝
Արցունքի պէս կը քափին:

Ան հազիւ հազ կը շնչէ.
Ու փաթթուած հովի փռանցքին,
Հովին բերնով, պաղասագին՝
Ճերմակ Մահուան կը կանչէ...:

ԶԻՒՆ

Զիւ՛ն, ամպերուն տրտում ու լուռ՝
Ո՛վ հիւժեալ յոյսն որ կը դողայ
Եւ որ կ'իյնայ փշուր փշուր
Գիշերուան մութ ժայռին վրայ:

Զիւ՛ն, սպիտակ մեռելուհի՝
Որ կը ձգուի՝ ցուրտ ու անյազ
Խաւարին մեջ՝ ցաւագին վիհ՝
Հովի տխուր մահերգին տակ:

Զիւ՛ն, դուն կու գաս, կը գտնես զիս
Ու կը սառիս արհիս վրան.
Մէկ յիշատակն ես անցեալիս
Որ կը կապես արհիս նամբան:

ՕՏԱՐ ԱՍՏՂԵՐ

Օտար աստղեր, թոյն կը հեղուք
Միջոցին մէջ՝ խորունկ բաժակ՝
Զոր կ'երկարէ գիշերն անօտ
Իմ հոգիիս լուսապապակ:

Դուք տառերն եք արիւնագիր՝
Ճակատագրի մէկ սեւ էջին,
Ու գամեռու պէս մահակիր
Կը խոցե՛ք սիրս իմ ցաւագին:

Դուք փռեղէն ցանկն եք անծայր
Որ կը փլչի՛ր նաժբուս վրայ.
Ու ձեր ցանցին մէջ բոցալար
Կ'իյնան թելերս արիւնլուայ...

ԱՂ, ԱՅՆ ՃԱՄԲԱՆ...

Ա՛հ, այն նամբան որ զերդ վսակ մը նիհար
Լի՛ կարկաչովն անոյժ տոյց նիշերուն,
Ծնունդ կ'առնէր մեր փողոցին խորն, հեռուն,
Ու խելօքիկ՝ ծով փաղափն մէջ կ'իյնար:

Կը տեսնէի Զինն, յանախ, հոն, փաղցր ու լուրջ,
Եւ լուռ նուագն իր նայուածքին նրբահաս՝
Ծանր եւ անուն՝ կը ծաւալէր իմ վրաս.
Ու սիրէ սիրս կը ձգուէր թել թել կամուրջ:

Ա՛հ, այն նամբան: Տարիներ վերջ, փռւելի պէս
Հոգիս խոցող այս աստղերու ծաղրին տակ,
Այդ կամուրջէն կը մնայ յիս մաս մ'աւերակ
Զոր կը պահեմ գանձ մ'իբրեւ՝ հին օրերես:

ՓՈՒՆԱՐՃԸԳ(*)Ի ԺԱՅՈՒՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Հ. ՀՐԱՀԱՆԻՆ

Ժայռե՛ր, ո՛վ դուք քեւեր յանդուզն՝ այս լեռան,
Որ քարացեր եք ձեր սլացքին մեջ անհուն
Ահաւասի՛կ, դեռ չի գրկած նուրբ իրանն
Յաւերժանոյւ աստղերուն:

Դուք քառերն եք միջոցն ի վեր լուսալիւր,
Ուրեղ երգել կ'իջնայ լուսքիւնն երկնայած...
Եւ դուք գահեր ունիք, որոնց մեջ՝ արբոն
Կու գայ բազմիւ մերք՝ Աստուած:

Փռնարնրգի խորանին վրայ վեհա պանծ՝
Դուք սկիհն եք՝ լի սուրբ արեամբն արեւին,
Ուրկի, անա, բերած կարօսն իմ օրանց՝
Կը հաղորդուիմ հոգեւին...

(*) *Յիւլիպէի մէկ բլուրը:*

ՎԻՏՕՇ

Վիսօ՛ւ, դուն որ պարզած կուրծիդ ապառաժ
Արեգակին տակ բոցաւորք, կը դիտես
Գլխուդ վրայէն ամպերուն նախր դեզ դեզ,
Ու կը նայիս ապագային լուսահրաւ:

Մա՛յր կողերով կայծակնակուն, որ ծնաւ
Հերո՛ս՝ սլաւ ազասարիւն մեծ ցեղիդ.
Ու յորդառաս ստիճաններդ կրանիդ
Անոր տուիւր առիւծի կաք կեանար:

Դու՛ն՝ ո՛վ բարձունք աստուածաբնակ, սուրբ կռա՛ն
Դարուց մուրհին տակ շինող փառքն հայրենի,
Կամքի կոթո՛ղ որ յաղթապանծ կը կանգնի
Ընդունելով զերդ պատկ արեւն իւր վրան:

Վիսօ՛ւ, օրրա՛ն արծիւներու եւ կռու՛փ
Ստիկութեան դէմ բարձրացած. ո՛վ լեզու
Փայլակնացայս որ բարբառով դարերու
Մերք կը մոնչես, մերք կ'աղօթես երկնահուպ .

Ողջո՛յն: Ահա ժայռերուդ վրայ՝ իբր յեսան՝
Օտարներն իսկ կը սրեն կամֆն իրենց բուր՝
Եւ ծռած պան մ'երակներուդ վրայ կապոյս
Կ'ըմպեն հեղուկը ջիղերուդ հրահոսան:

ԲԱՎԼՈՎՈ (Սօֆիա)

ՕՎԶԷ ԳՈՒՓԷԼԻ ԶԵՐՄՈՒԿԻՆ ՄԷՋ

Օվչէ Գուփէ՛լ, հրաւփի ջու՛ր որ այնքան
Երակներէ կ'անցնիս մթին, բերելով
Ծփանֆներուդ հետ՝ իբրեւ տարր ապանով
Մեհաղներու պէս հալած ոյժը լեռան...

Ճերմակ գինի՛, որ կը ծորիս ընդերկրեայ
Ալգիներէ զոր դարուց ոսֆն է նմլեր,
Բերնիս վրայ դուն կը փրփրիս կենսաջեր
Ու կը սրբես ջիղերուս մեղֆն հնօրեայ:

Օվչէ Գուփէ՛լ, աղբիւր՝ զոր միշտ կը լնու
Ժայռի մը սիրտն իր բարութեամբ յորդավազ,
Դուն կը հոսիս իբր օրհնութիւն մը վրաս
Ու կ'ոռոգես մեջքս ամեն մէկ ածու:

Դուն զիս կ'օծես աւագանիդ մեջ ահա,
 Կը լեցնես արիւնիս մեջ բոց եւ յոյզ.
 Մինչ գլխուս վրայ՝ իբրեւ միւռոն սրբալոյս
 Ոսկեկտուր արեւէն շող վը կ'իյնայ:

ԲԱՎԼՈՎՈ (Սօֆիա)

ԲԱՎԼՈՎՈ

Գիշերուան մեջ, սարփինային տակ աստեղ
 Կհա՛ պզտիկ եւ դիւքական Բավլովօն,
 Որուն ձեռքին մեջ կը ծափէ սիրայեղց
 Դափր հովին՝ հորիզոնէ հորիզոն:

Գիշերուան մեջ որ սեղան մ'է հարսնիքի
 Ուր կը յորդին փարջ փարջ աստղերն երկնածօն,
 Կը պարպուի մեղմիկ անհունը ոսկի
 Իր շրթունքին ու կ'արբենայ Բավլովօն:

Գիշերուան մեջ—պատարագուոր փանանայ—
 Որ Վիսօւի խորանին վրայ լուսատօն
 Ափին լուսինն՝ աւետարան կը կարդայ,
 Ծունկի եկած, լուռ կ'աղօթէ Բավլովօն...

ԲԱՎԼՈՎՈ (Սօֆիա)

ԵՂԱՆԱԿ ՍԸ ԵՂԵԻՆՆԵՐՈՒ ՔՆԱՐԷՆ

Գիշերուան գորշ մասներուն օտակ
Ահա քնարք եղեւնեաց,
Որ կ'սկսի շարժիլ յանկարծ,
Ու կը հեծէ երգ մը յսակ:

Եղեւիններն՝ Աստուծոյ մօտ
Յաւ մը կու լան, եւ լուսնկան՝
Ափերնուն մէջ՝ զոր ցոյց կու տան,
Կարծես իրենց սիրսն է խոցոս:

Եւ անոնց երգն այս տարօրէն
Այնպէ՛ս մուրփն մէջ կը լեցուի
Որ՝ վերն, աստղերն անուշաչուի
Չեն դիմանար ու կ'արտասուեն...

ՔԱՎ, 1040 (Սօֆիա)

ՊԷԼԱ—ՎՕՏԱ

Այս հովսին մէջ, այս ժայռերուն վրայ բոց
Ուր կը փռուի արեւն ինչպէս հօտ մ'անհուն
Պէլա—Վօտա՛, դուն շուշան մ'ես երկնագօծ
Ու կը բանաս սիրտդ ամենուն, ամենուն:

Դուն մշտացայտ մէկ երակն ես Վիսօտին.
Քարին գուրն ես եւ յսակ խիղճը լեռան.
Եւ դուն կաթն ես ամայութեան ոգիին.
Եւ քու կարկաչդ՝ անոյշ հրաւեր մ'անսահման:

Մանեակ մ'ես դուն նամբաներուն կուրծքին վրայ,
Անոնց, որ, արդ, անդորրանիս կը խոցան.
Կանքեղ մ'ես՝ ուր աստղերուն ձեքը կ'իյնայ,
Կամ օրօրոց մ'ուր կ'օրօրուի լուսնկան:

Դուն քոչնիկ մ'ես լուսեմն ոսին վրայ անծիր
 Պելա—վօսա՛, ու երգդ արծաթ՝ կը հալի
 Թել թել՝ հոգւոյն մէջ իրերուն լուսալիւր
 Եւ շրթունքիս որ դեպի քեզ կ'երկարի...

ԲԱՎԼՈՎՈ (Սօֆիա)

Փշեղէն թառ
 Տաղ առ ուրախութիւն
 Մահը
 Անոյշ հրիտակ
 Մեռնող կնոջ մը ետեւէն
 Սիրուհիս
 Առաւօտ
 Յոյսիս
 Խրախճանքն է իրիկուան
 Իրիկուան հովուերգութիւն
 Թաքուն արցունք
 Քու այդ մատնորով
 Այս իրիկուն
 Անձնատութիւն
 Ճերմակ մազեր
 Հին սէր
 Համբար ցաւ
 Խիղճ
 Օր պիտի գայ...
 Կարօտի կտոր
 Ճրագ
 Աչուս
 Ձիւն

էջ
 3
 4
 6
 7
 8
 9
 13
 14
 15
 17
 19
 20
 22
 23
 25
 27
 28
 29
 30
 32
 33
 34
 35

Օտար աստղեր	36
Ա՛հ այն ճամբան..	37
Փռնարձըզի ժայռերուն վրայ	38
Վիտոշ	39
Օվչէ Դուբէլի ջերմուկին մէջ	41
Բավլովօ	43
Եղանակ մը եղեւիններու քնարէն	44
Պէլա — Վօտա	45

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0065988

51178

ԳԻՆ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ	15 լէվ
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25 սեֆր

ՏՊԱԴՐ. "ՀԱՅ ԳԻՐ," ՊՈԼԼՎ. Տօհմուհով 45

ՍՕՖԻԱ